

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

12 februari 1997

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van mevrouw Cecile Verwimp-Sillis en mevrouw Nelly Maes –
betreffende de houding van Vlaanderen tegenover Indonesië

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In de Beleidsbrief Vlaanderen Internationaal – Beleidsprioriteiten 1995-1999, van de Vlaamse regering (Stuk 156 (1995-1996) – Nr. 1) lezen we dat "Vlaanderen (...) op een weloverwogen en duidelijke wijze de prioriteiten (zal) bepalen onder de landen en regio's, waarmee Vlaanderen op een actieve wijze relaties wil aanknopen en onderhouden. Vlaanderen zal m.a.w. een concentratiebeleid voeren : het zal zijn middelen concentreren op die landen en regio's die beantwoorden aan de eigen prioriteiten inzake buitenlands beleid.

Dit zal gebeuren op basis van een toetsing aan volgende 9 criteria :

- * gemeenschappelijke taal, cultuur en geschiedenis ;
- * geografische nabijheid ;
- * (potentiële) intensiteit van economische en handelsrelaties ;
- * gelijklopendheid van visie op en betrokkenheid bij de ontwikkeling van Europa ;
- * vergelijkbaarheid van de staatsopbouw (federalisme) ;
- * gehechtheid aan democratie en mensenrechten ;
- * de nood aan steun en samenwerking en de mogelijkheid voor Vlaanderen om op een zinvolle wijze solidariteitsacties te ontplooiën ;
- * strategische ligging en internationale impact ;
- * bereidheid tot erkenning van Vlaanderen als volwaardige partner." (blz 8 en 9)

Verder wordt vermeld :

"De "Asian-Pacific Region" is een belangrijke economische groeipool. Het buitenlands beleid van Vlaanderen zal dan ook gericht zijn op het tijdig herkennen en kenbaar maken aan Vlaamse geïnteresseerden van opportuniteiten die zich daar aandienen. De Vlaamse handels- en economische vertegenwoordigers en investeringsprospectoren zullen hierbij een eersterangsrol spelen.

In het bijzonder verdienen de politieke opbouw en de economische groei van de ASEAN-landen (Indonesië, Maleisië, Filippijnen, Singapore, Thailand, Brunei en nu ook Vietnam) alle aandacht. (...)

Niet alleen om zijn economische ontwikkeling maar ook om zijn taalverwantschap vraagt Indonesië bijzondere aandacht. Ook hier zal rekening worden gehouden met de reeds eerder genoemde voorwaarden en modaliteiten inzake democratie

en mensenrechten." (Stuk 156 (1995-1996) – Nr. 1, blz. 14)

Sedert 7 december 1975 wordt Oost-Timor wederrechtelijk bezet door Indonesië. De internationale gemeenschap heeft deze onwettige toe-eigening nooit erkend. België beschouwt, zoals de Verenigde Naties, Oost-Timor als een niet-autonoom gebied en is van mening dat de kwestie moet geregeld worden onder toezicht van de Verenigde Naties door rechtstreekse onderhandelingen tussen (de voormalige kolonisator) Portugal en Indonesië, die hierbij rekening moeten houden met het zelfbeschikkingsrecht van de bevolking van het betrokken gebied. Door zijn Portugese koloniaal verledende Oost-Timor een ontwikkeling die grondig verschilt van de omliggende gebieden.

De bezetting door Indonesië, die sinds 1975 het leven heeft gekost aan 200.000 Oost-Timorezen (volgens schattingen van onder meer de katholieke kerk en het Nobelprijscmité), doet zich ook nu nog gevoelen in veelvuldige schendingen van de mensenrechten, een massale vernietiging van de Timorese tradities en de Timorese cultuur en een gedwongen islamisering. De Oost-Timorese bevolking (op dit ogenblik nog ruim 800.000 mensen) houdt na twintig jaar nog steeds stand tegen Indonesië, dat met meer dan 143 miljoen inwoners het vijfde grootste land ter wereld is. Op 12 november 1991 werden in de hoofdstad Dili, ten minste 270 studenten door het Indonesische leger afgeslacht. Sindsdien zijn er onafgebroken rellen in het land.

De publieke wereldopinie heeft zich tegen deze toestand gekeerd, maar tot nu toe is dat nooit toe-reikend geweest om de Indonesische overheid ertoe te bewegen onderhandelingen aan te knopen met de Portugese regering en met de Conselho Nacional da Resistencia Maubere (CNRM), de vrijheidsbeweging, die het democratisch verzet van de Oost-Timorezen vertegenwoordigt en die door de Verenigde Naties werd erkend. De leider van het Timorese verzet, Xanana Gusmao, wordt op dit ogenblik in Indonesië vastgehouden. Hij zit daar een levenslange straf uit, door een militaire rechtbank geveld achter gesloten deuren zonder internationaal toezicht.

Het is dan ook noodzakelijk dat de parlementen van de democratische landen en regio's in deze zaak een signaal geven, zodat de regeringen van die landen zich gesteund weten bij de stappen die zij bij Indonesië ondernemen. Het ontbreken van een duidelijke reactie van de democratische staten stelt de Indonesische regering in staat een arbitrair antwoord te geven op de strijd van het Timorese

volk en op zijn verlangen door onderhandelingen een einde te maken aan de bezetting van Timor.

De voorgestelde tekst is deels gebaseerd op de Beleidsbrief Vlaanderen Internationaal – Beleidsprioriteiten 1995-1999 (Stuk 156, (1995-1996) – Nr.1), deels op het voorstel van resolutie betreffende de bescherming van het Oost-Timorese volk, zijn cultuur en zijn godsdiensten (Kamer van Volksvertegenwoordigers 601/1-95/96), ingediend door de heer Lode Vanoost en goedgekeurd in de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 28 november 1996.

Vlaanderen kan noch zijn taalverwantschap, noch de economische groeimogelijkheden van Indonesië inroepen om de band met dat land te verstevigen zolang het drama van het Oost-Timorese volk voortduurt. Vlaanderen kan echter wel zijn taalverwantschap inroepen om aan de Indonesische regering een duidelijk signaal te geven, met betrekking tot de situatie in Oost-Timor.

Deze resolutie wordt door de Vlaamse regering overgezonden aan de Indonesische en Portugese regering, aan de vertegenwoordigers van de CNRM (Conselho Nacional da Resistencia Maubere, de door de VN erkende vrijheidsbeweging, die het democratisch verzet van de Oost-Timorezen vertegenwoordigt bij de VN en bij de EU), aan Felipe Ximenes Belo, bisschop van Dili en José Ramos-Horta, verzetsleider in ballingschap, beide winnaars van de Nobelprijs voor de Vrede in 1996 en tevens aan de regeringen van de EU-lidstaten, aan het Europees Parlement, aan de Europese commissie, aan de Raad van Europa en aan de secretaris-generaal van de VN.

Cecile VERWIMP-SILLIS

Nelly MAES

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

– gelet op

- 1° het concentratiebeleid van Vlaanderen op landen en regio's waarmee Vlaanderen prioritair op een actieve wijze relaties wil aanknopen en onderhouden ;
- 2° de speciale vermelding van Indonesië in dit kader ;
- 3° het feit dat voor dit beleid de landen getoetst worden aan verschillende criteria waaronder
 - a) de gemeenschappelijke taal, cultuur en geschiedenis ;
 - b) de gehechtheid aan democratie en mensenrechten ;
 - c) de nood aan steun en samenwerking en de mogelijkheid voor Vlaanderen om op een zinvolle wijze solidariteitsacties te ontplooiën ;
 - d) de strategische ligging en de internationale impact ;

– overwegende dat

- 1° Indonesië Oost-Timor sedert 1975 wederrechtelijk bezet ;
- 2° in verschillende resoluties de Veiligheidsraad en de Algemene vergadering van de VN aan de Indonesische regering vragen om haar troepen terug te trekken ;
- 3° verschillende resoluties van het Europees Parlement, de Europese commissie en de Raad van ministers van de Europese Unie de bezetting van Oost-Timor veroordelen en het zelfbeschikkingsrecht van het Oost-Timorese volk bevestigen ;
- 4° op 28 november 1996 in de Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers een resolutie werd goedgekeurd betreffende de bescherming van het Oost-Timorese volk, zijn cultuur en zijn godsdiensten ;
- 5° Oost-Timor onder andere door zijn Portugees verleden een nationale, culturele en religieuze identiteit heeft ontwikkeld die

grondig verschilt van de in Indonesië dominante Javaanse cultuur ;

- 6° de kwestie Oost-Timor in wezen een politieke kwestie is, namelijk de onderwerping van Oost-Timor door Indonesië en van het verzet van het Timorese volk tegen die overheersing ;
- 7° in Oost-Timor de mensenrechten ernstig en stelselmatig geschonden worden door de Indonesische overheden ;
- 8° de Indonesische autoriteiten de Oost-Timorezen discrimineren op velerlei gebieden, zoals onderwijs, godsdienst, taal, cultuur en werkverschaffing in openbare diensten ;
- 9° de Nobelprijs voor de Vrede voor 1996 werd uitgereikt aan Carlos Felipe Ximenes Belo, bisschop van Dili, en aan José Ramos-Horta, de in Australië levende leider van het Oost-Timorese verzet, als beloning voor hun persoonlijke inzet en als erkenning van de rechtmatigheid van de strijd van het volk van Oost-Timor ;
- 10° ook in Indonesië zelf vele volkeren worden onderdrukt door een regime dat via een militaire staatsgreep aan de macht gekomen is,

verzoekt de Vlaamse regering

- 1° het culturele akkoord tussen Indonesië en het Koninkrijk België, ondertekend in 1970, op te schorten ;
- 2° geen nieuw akkoord noch samenwerkingsprogramma binnen de eigen Vlaamse bevoegdheden met Indonesië aan te gaan.

Cecile VERWIMP-SILLIS
Nelly MAES